

Общи условия към финансираните по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

СЪДЪРЖАНИЕ

ОБЩИ И АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 1 ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

- 1.1. Бенефициентът е длъжен да изпълни проекта, съобразно описанието, съдържащо се в Приложение I, и с оглед изпълнение на предвидените в него цели. Бенефициентът се задължава да спазва условията и изискванията, произтичащи от Административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и приложенията към него.
- 1.2. Бенефициентът трябва да изпълни проекта с грижата на добър стопанин, при спазване на принципите за добро финансово управление (икономичност, ефикасност и ефективност); публичност и прозрачност; свободна и лоялна конкуренция, в съответствие с най-добрите практики в съответната област и с Административния договор. За тази цел Бенефициентът трябва да осигури необходимия административен, финансов и оперативен капацитет за пълното и точно изпълнение на проекта, и предвидени в описанието, съдържащо се в Приложение I.
- 1.3. Бенефициентът изпълнява задълженията си самостоятелно или съвместно с един или повече партньори, ако такива са посочени в описанието на проекта и Административния договор.
- 1.4. Партньорите участват в изпълнението на проекта и техните разходи са допустими и подлежат на доказване на същото основание, както и разходите, направени от Бенефициента. Основната част от проекта се осъществява от Бенефициента и, ако е приложимо, от неговите партньори.
- 1.5. Бенефициентът има право да сключва договори с изпълнители, ако естеството на проекта изисква това.

За тези случаи Бенефициентът се задължава да прилага процедурите за избор на изпълнител, уредени в Закона за обществените поръчки (ЗОП) и нормативните актове по прилагането му, когато се явява възложител по смисъла на ЗОП.

Бенефициентът, когато не е възложител по смисъла на Закона за обществените поръчки, се задължава да прилага специфичните правилата за определяне на изпълнител от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ, предвидени в глава четвърта от Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) и приложимата подзаконова нормативна уредба.

При нарушения на националното законодателство в областта на обществените поръчки (ЗОП) или на реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове за споделено

управление, в случаите, когато бенефициентът не се явява възложител на обществена поръчка, Управляващият орган извършва финансови корекции по реда и при условията на приложимото национално и европейско законодателство.

- 1.6. Бенефициентът е длъжен да сключи договор с изпълнител до 12 месеца от изтичането на срока, предвиден за сключването им. Срокът спира да тече в случаите, определени с акта по чл. 28, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ.1.7. Бенефициентът и Управляващият орган са единствените страни (наричани за краткост “страните”) по Административния договор.
- 1.7. Бенефициентът гарантира, че условията, приложими към него по силата на членове 1.1., 1.2., 1.5., 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 14 и 15 от настоящите Общи условия, се отнасят и до неговите партньори, а условията по членове 3, 4, 5, 6, 11.2 „б” и чл. 14 от настоящите Общи условия, до всички негови изпълнители. Той е длъжен да включи разпоредби в този смисъл в договорите, които сключва с тези лица.
- 1.8. В случаите на проекти, които включват инвестиции в инфраструктура или производствени инвестиции в срок от пет години от окончателното плащане към бенефициента или три години от окончателното плащане към МСП, или в рамките на срока, определен в правилата за държавна помощ, ако е приложим, не се допуска:
  - а) прекратяване или преместване на производствена дейност извън региона от ниво 2 по NUTS, в който се е получавала подкрепата;
  - б) промяна на собствеността на инфраструктура, което носи неправомерно предимство на търговско дружество или публичен субект;
  - в) значителна промяна, която засяга естеството, целите или условията за изпълнение на операцията и която би довела до подкопаване на първоначалните ѝ цели.При неспазване на посочените изисквания се извършва финансова корекция, пропорционално на периода, за който е налице неизпълнението.
- 1.9. Преместване е недопустимо, когато приносът от фондовете представлява държавна помощ в съответствие с член 14, параграф 16 от Регламент (ЕС) 651/2014.
- 1.10. Бенефициентът се задължава да не продава, преотстъпва и/или дава под наем на трети лица дълготрайните материални и нематериални активи, придобити със средства от Административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за период от пет години от окончателното плащане или три години от окончателното плащане за МСП. При неизпълнение на това задължение безвъзмездната финансова помощ за съответния актив се възстановява от бенефициента, пропорционално периода, за който е налице неизпълнение
- 1.11. Бенефициентът се задължава да спазва законодателството в областта на държавните/минималните помощи, като има предвид следното:
  - а) не е задължително помощта да бъде предоставена от самата държава, тя може да бъде предоставена от определена от държавата частна или публична посредническа организация;
  - б) помощта може да се изразява в спестяване на разходи и предоставяне на услуги на цени по-ниски от пазарните;
  - в) предвид букви а) и б), Бенефициентът следва да предоставя услуги при равни пазарни условия без нарушаване правилата на конкуренцията.

- 1.12. Спазването на задължението на Бенефициента по чл. 1.8. и 1.10. от настоящите Общи условия, както и проследяване изпълнението на индикаторите ще бъде проверявано от Управляващия орган, включително и чрез извършване на внезапни проверки на място.

ЧЛЕН 2 ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ. ФИНАНСОВИ И ТЕХНИЧЕСКИ ДОКЛАДИ

- 2.1. Бенефициентът се задължава да предоставя на Управляващия орган и/или упълномощените от него лица и Счетоводния орган, цялата изисквана информация относно изпълнението на проекта в изрично определен срок.

Управляващият орган и Счетоводният орган имат право да изискват и друга допълнителна информация по всяко време. Информацията се предоставя в срок до пет работни дни от получаване на искането за информация или в друг срок, определен от посочените органи.

- 2.2. Ако Управляващият орган извършва текуща или последваща оценка на изпълнението на проекта, Бенефициентът се задължава да предостави на Управляващия орган и/или на лицата, упълномощени от него, цялата документация или информация, която би спомогнала за успешното провеждане на оценката, както и да му предостави правата за достъп, предвидени в чл. 14.5. от настоящите Общи условия.

- 2.3. Страна по Административния договор, извършила или възложила извършване на оценка в рамките на проекта, предоставя копие от доклада за оценката на другата страна.

- 2.4. Не могат да бъдат извършвани междинни/финални плащания преди верифициране на разходите, както и преди проведените процедури за възлагане на обществени поръчки/избор на изпълнител да бъдат проверени за съответствие със законодателството и с Административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. За целта Бенефициентът се задължава в срок до пет работни дни след сключването на договор с избрания изпълнител да уведоми писмено Управляващия орган за подписания договор и да представи документите от провеждането на обществената поръчка/избора на съответния изпълнител, указани в Ръководството за изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ.

- 2.5. Бенефициентът се задължава да изготви финален отчет. При всяко искане за междинно плащане, Бенефициентът се задължава да представи междинен отчет.

- 2.6. Отчетите по чл. 2.5. трябва да съдържат необходимите приложения с пълна информация за всички аспекти на изпълнението за отчетния период. Към междинния/финалния отчет се прилагат всички документи, доказващи изпълнението на извършените дейности и разходи в съответствие с Ръководството за изпълнение на договори за безвъзмездна финансова помощ, както и информация за изпълнението на хоризонталните политики.

Междинните/финалните отчети се подават чрез Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС. В случай че представените отчети са непълни или некоректно подадени, Управляващият орган ще приложи разпоредбите на чл. 13.2, буква „а“ от настоящите общи условия.

- 2.7. Междинният/Финалният отчет се представя заедно с всяко искане за плащане. Финалният отчет се представя в 60-дневен срок след изтичане на срока на изпълнение на дейностите по проекта. В случай че бенефициент не направи искане за окончателно плащане в 60-дневен срок от приключването на всички дейности по проекта,

управляващият орган може да извърши служебно приключване на проекта въз основа на извършена от него проверка на място.

- 2.8. Ако Бенефициентът не представи финален отчет на Управляващия орган по указания в чл. 2.6. от настоящите Общи условия формат и в предвидения в чл. 2.7. от настоящите Общи условия срок и не изготви мотивирано писмено обяснение, съдържащо обективните причини относно неизпълнението на това си задължение, Управляващият орган има право да прекрати Административния договор по реда на чл. 11.2. „а” и „в“ от настоящите Общи условия и да изиска възстановяване на недължимо платените суми.
- 2.9. Бенефициентът отговаря за администриране на процеса на определяне на данък върху добавената стойност като допустим разход. При оформяне на исканията за плащане, за документалната отчетност, както и за всички други свои задължения във връзка с получаване на средства от програмата, Бенефициентите са длъжни да прилагат действащите нормативни актове към момента на изпълнение на АДПБФП, за определянето на ДДС като „възстановим” и следователно недопустим разход или като „невъзстановим” и следователно допустим разход по ПКИП. Бенефициентът е съгласен компетентният орган по приходите да предоставя информация за него на Управляващия орган и/или Счетоводния орган при поискване.
- 2.10. При образуване на производства по несъстоятелност/ликвидация или при обявяване в несъстоятелност/ликвидация, бенефициентът се задължава незабавно да уведоми за възникналото обстоятелство Управляващия орган.

ЧЛЕН 3 ОТГОВОРНОСТ

- 3.1. Управляващият орган не носи отговорност за вреди, нанесени на служителите или имуществото на Бенефициента по време на изпълнение на проекта или като последица от него.
- 3.2. Бенефициентът поема цялата отговорност към трети лица, в това число и отговорност за вреди от всякакъв характер, понесени от тези лица по време на изпълнение на проекта или като последица от него. Управляващият орган не носи отговорност, произтичаща от искове или жалби вследствие нарушение на нормативни изисквания от страна на Бенефициента, неговите служители или лица, подчинени на неговите служители, или в резултат на нарушение на правата на трето лице.
- 3.3. С оглед ограничаване на неблагоприятно въздействие върху околната среда и човешкото здраве и осигуряване спазването на разпоредбите на Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие, при изпълнение на проектите бенефициенти носят отговорността за съблюдаването на следните условия:
  - а) Проекти, попадащи в обхвата на приложенията от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) или извън тях и попадащи под разпоредбите на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) следва да преминат оценка на въздействието върху околната среда и за съвместимостта им с предмета и целите за опазване на защитените зони, както и да изпълнят препоръките, ако такива са предписани, при извършването на такива оценки.
  - б) При проекти, които ще се изпълняват в близост и в територии, подлежащи на здравна защита по смисъла на § 1, т. 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, бенефициентите следва да предвидят

необходимите мерки и да осигурят спазването им при съблюдаване на всички законови изисквания за недопускане отделянето на наднормени вредности в жизнената среда.

в) Бенефициентите следва да осигурят съобразяване на проектите със забраните и ограниченията, регламентирани в Наредба № 3 за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, ако при изпълнението на проектите ще се засягат такива зони.

ЧЛЕН 4 КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

- 4.1. Бенефициентът се задължава да предприеме всички необходими мерки за избягване и предотвратяване на конфликт на интереси, както и да уведоми незабавно Управляващия орган относно обстоятелство, което предизвиква или може да предизвика конфликт на интереси. При изпълнение на Административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, бенефициентът няма право да сключва договори с лица, с които е в конфликт на интереси.

По изключение, Бенефициентът може да сключва трудови/граждански договори с лица, с които той или членове на неговите управителни и контролни органи са в някое от отношенията по § 1, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на Търговския закон, ако тези лица отговарят на изискванията за заеманата длъжност. За целта, преди сключването на договор със съответното лице, бенефициентът следва да представи за изрично одобрение на Управляващия орган, документите във връзка с договора, придружени от мотивирана обосновка за необходимостта от сключването му.

- 4.2. Конфликт на интереси е налице, когато безпристрастното и обективно упражняване на функциите по Административния договор на което и да е лице е опорочено по причини, свързани със семейния и емоционалния живот, политическа или национална принадлежност, икономически интерес или всякакъв друг пряк или косвен личен интерес, съгласно чл. 61 от Регламент (ЕС) 2018/1046, както и по смисъла на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

- 4.3. Бенефициентът се задължава да осигури спазване на всички изисквания, посочени в чл. 4. При установяване на нарушения на тези задължения, Управляващият орган ще извърши финансова корекция на основание чл. 70, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ и/или да прекрати едностранно сключения Административен договор за предоставяне на безвъзмездна помощ и да поиска възстановяване на средствата по договора.

ЧЛЕН 5 ПОВЕРИТЕЛНОСТ

- 5.1. При спазване на разпоредбата на чл. 14 от настоящите Общи условия, Управляващият орган, лицата, упълномощени от него, Счетоводния орган и Бенефициентът се задължават да запазят поверителността на всички предоставени документи, информация или други материали, за периода по чл. 14.8. и 14.9. Европейската комисия и Европейската сметна палата имат право на достъп до всички документи, предоставени на лицата, посочени по-горе, като спазват същите изисквания за поверителност.
- 5.2. При реализиране на своите правомощия Управляващият орган, упълномощените от него лица, Счетоводният орган, Бенефициентът и Европейската комисия спазват

изискванията за защита на личните данни 2021/1060 в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета.

ЧЛЕН 6 ВИЗУАЛНА ИДЕНТИФИКАЦИЯ

6.1. Бенефициентът се задължава да уведомява обществеността за целта на изпълнявания от него проект и за подкрепата на проекта от Европейския фонд за регионално развитие чрез ПКПП. Предприетите за тази цел мерки трябва да са в съответствие с приложимите правила за информация и комуникация, предвидени в Приложение IX Комуникация и видимост от Регламент (ЕС) 2021/1060.

6.2. При всички мерки за информация и комуникация, предприемани от бенефициента, се предоставя информация за подкрепата, чрез поставяне на:

а) емблемата на Европейския съюз в съответствие с техническите характеристики, предвидени в предвидени в Приложение IX от Регламент (ЕС) 2021/1060;

б) посочване на подкрепата на проекта от Европейския фонд за регионално развитие чрез програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027.

6.3. Бенефициентът включва информацията по чл. 6.2. във всеки документ, свързан с изпълнението на проекта, който е насочен към обществеността или към лицата, имащи отношение към изпълнението на проекта, включително в сертификати за участие и други сертификати, при всякакви контакти със средствата за осведомяване, във всички обяви или публикации, свързани с проекта, както и на конференции и семинари.

Всеки документ на Бенефициента в горните случаи трябва да съдържа следното изявление:

“Този документ е създаден с финансовата подкрепа на програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от <наименование на Бенефициента> и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

6.4. По време на изпълнение на проекта Бенефициентът информира обществеността за получената подкрепа, като включва на уебсайта на бенефициента — когато такъв съществува — кратко описание на операцията, пропорционално на равнището на подкрепа, включително на нейните цели и резултатите от нея, и откроява финансовата подкрепа от Европейския съюз.

6.5. По време на изпълнението и след приключване на проекта Бенефициентът следва да прилага подходящи мерки за публичност и информираност съгласно правилата на Приложение IX „Комуникация и видимост — членове 47, 49 и 50“ на Регламент (ЕС) 2021/1060. Не по-късно от три месеца след приключването на проекта бенефициентът следва да постави постоянна табела или билборд (които заместват плаката) с големи размери на видимо за обществеността място.

6.6. Бенефициентът се съгласява Управляващият орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външните одитори да публикуват неговото наименование и адрес, предназначението на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ, максималния размер на помощта и съотношението на финансиране на допустимите разходи по проекта, съгласно предвиденото в чл. 3 от Административния договор.

ЧЛЕН 7 – ПРАВО НА СОБСТВЕНОСТ/ПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ЗАКУПЕНОТО ОБОРУДВАНЕ

- 7.1. Правото на собственост, включително правата на интелектуална и индустриална собственост върху резултатите от проекта, докладите и други документи, свързани с него, възникват и принадлежат на Бенефициента.
- 7.2. Независимо от разпоредбите на чл. 7.1. от настоящите Общи условия и при спазване на разпоредбата на чл. 5 от настоящите Общи условия, Бенефициентът предоставя на Управляващия орган, упълномощените от него лица и Счетоводния орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външни одитори правото да ползват свободно и съобразно обхвата на проверката всички документи, свързани с проекта, независимо от формата им, при условие, че с това не се нарушават съществуващи права на интелектуална и индустриална собственост.

ЧЛЕН 8 ИЗМЕНЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ ДОГОВОР, ВКЛЮЧИТЕЛНО И ОДОБРЕНИЯ С НЕГО ПРОЕКТ

- 8.1. Административният договор за безвъзмездна финансова помощ и одобреният с него проект се изменят при условията на чл. 39, ал. 1 и ал. 2, съответно чл. 47 от ЗУСЕФСУ.
  - 8.1.1. Административният договор, включително одобреният с него проект, може да бъде изменен и/или допълван по инициатива на управляващия орган или по искане на бенефициента, когато това се основава на свързани с процедурата промени в правото на Европейския съюз и/или българското законодателство, в политиката на европейско и/или национално ниво, произтичаща от стратегически документ, или в съответната програма.
  - 8.1.2. Одобреният с Административния договор проект може да бъде изменен и/или допълван по мотивирано искане на бенефициента и извън случаите по т. 8.1.1. Промяната не може да води до нарушаване на принципите по чл. 29, ал. 1 от ЗУСЕФСУ.
- 8.2. При изменение по инициатива на Бенефициента, той трябва да представи мотивирано искане до Управляващия орган в едномесечен срок преди датата на влизане в сила на исканото изменение, освен ако са налице особени обстоятелства, надлежно обосновани от Бенефициента и приети от Управляващия орган. Управляващият орган се произнася в срок до 15 работни дни от получаване на искането, като има право да откаже искането от Бенефициента изменение.
- 8.3. Изменението влиза в сила след подписване на допълнително споразумение между Управляващия орган и Бенефициента в следните случаи:
  - а) промяна на първоначалните стойности на конкретните разходи, посочени в бюджета на проекта, когато се извършва преразпределение на средствата, водещо до увеличаване или намаляване с повече от 15% на договорените в бюджета стойности по типове разходи, както и разделянето, окрупняването и отпадането на конкретни разходи (видове разходи). Бенефициентът няма право да приложи изменението преди да бъде одобрено от Управляващия орган и да бъде сключено допълнително споразумение;
  - б) промяна на срока на изпълнение на проекта. Бенефициентът няма право да приложи изменението преди да бъде одобрено от Управляващия орган и да бъде сключено допълнително споразумение;
  - в) промяна, водеща до намаляване на първоначално договорения размер на безвъзмездната финансова помощ.

- 8.4. Допълнително споразумение не се сключва, но изменението влиза в сила след получаване на писмено съгласие от Управляващия орган по реда на чл. 8.2 от настоящите Общи условия, в следните случаи:
- а) промяна на законния/ите представляващ/и;
  - б) промени на минималните технически параметри на оборудването;
  - в) промяна в място на изпълнение в съответствие с териториалния обхват на процедурата;
  - г) промяна в седалището и адреса на управление;
  - д) промени в заложили събития (семинари, конференции, обучения и т. н.);
  - е) промяна в плана за изпълнение на дейностите;
  - ж) промяна в правно-организационната форма;
  - з) промяна в бюджета на Административния договор, свързана с прехвърляне на средства в рамките на един „тип разходи“ или прехвърляне на средства от един „тип разходи“ в друг, като отклонението е под 15% от първоначално договорения размер, в случаите когато посоченото е в съответствие с условията за кандидатстване;
  - и) промяна на банкова сметка;
  - й) промяна на обслужващ/и одитор/и.
- 8.5. В случаите по чл. 8.4 Управляващият орган може да не приеме направеното изменение или да даде допълнителни указания на бенефициента, когато:
- а) изменението по вид не е сред изброените в чл. 8.4;
  - б) се нарушават условията на чл. 8.7 от настоящите Общи условия;
  - в) не е добре обоснована необходимостта от извършването му.
- 8.6. При промяна на посочените в настоящия член обстоятелства се прилага редът по чл. 8.2, като Бенефициентът има право да приложи изменението, за което е уведомил писмено Управляващия орган, но Управляващият орган си запазва правото да не приеме направената промяна: Допълнително споразумение не се сключва, но Бенефициентът е длъжен да уведоми Управляващия орган, като изменението на проекта влиза в сила след получаване на съгласие от страна на Управляващия орган, който се произнася в срок до 15 работни дни от получаване на уведомлението при промяна на следните обстоятелства:
- а) промяна в адреса за кореспонденция и контакти;
  - б) отстраняване на технически грешки в проекта с изключение на промяна на минималните технически и функционални характеристики и индикатори;
  - в) уеднаквяване на текстове в Административния договор и/или приложенията към него;
  - г) промяна в наименованието на Бенефициента;
  - д) в случаите, които не са изрично посочени чл. 8.3 и 8.4.
- 8.7. Недопустими са следните промени:

- а) Промени в бюджета на проекта, водещи до увеличаване на първоначално договорения процент и размер, предвидени в чл. 2.1 от Административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, и/или водещи до превишаване на средствата по „тип разходи“, за които има определен размер в нормативен акт, в акт на правото на европейския съюз или в съответните условия за кандидатстване;
- б) Промени, които поставят под въпрос постигането на основната цел и планираните резултати на проекта и имат за цел или резултат внасяне на изменения в проекта, които биха поставили под въпрос решението за отпускане на безвъзмездната финансова помощ;
- в) Промени, които биха представлявали нарушение на принципите по чл. 29, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, конкурентните условия, заложи в условията за кандидатстване и приложимата нормативна уредба към съответната процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
- г) Промени, които биха довели до несъответствие на проекта със съответните правила за държавна помощ.

ЧЛЕН 9 ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО АДМИНИСТРАТИВНИЯ ДОГОВОР

- 9.1. Правата и задълженията по Административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ не могат да бъдат прехвърляни или възлагани на трето лице без предварително писмено одобрение от Управляващия орган.

ЧЛЕН 10 УДЪЛЖАВАНЕ, СПИРАНЕ, ИЗВЪНРЕДНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА И КРАЕН СРОК НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ ДОГОВОР

- 10.1. Бенефициентът е длъжен да уведоми незабавно Управляващия орган и/или упълномощените от него лица за възникването на обстоятелства, които могат да възпрепятстват или забавят изпълнението на проекта.
- 10.2. Бенефициентът може да поиска удължаване на срока за изпълнение на проекта в съответствие с чл. 8 от настоящите Общи условия, при условие, че срокът не надхвърля максимално допустимия срок за изпълнение, указан в Условията за кандидатстване. Към искането следва да бъдат приложени всички обосноваващи го доказателства.
- 10.3 В случай, че възникнат извънредни обстоятелства, които правят продължаването на проекта твърде трудно или рисковано и се налага временното му спиране изцяло или отчасти, бенефициентът следва да уведоми незабавно Управляващия орган, като му предостави цялата необходима информация.
Всяка от страните може да прекрати Административния договор в съответствие с чл. 11.1 от настоящите Общи условия. Ако договорът не е прекратен, Бенефициентът е длъжен да направи необходимото, за да намали до минимум срока на спиране на изпълнението и да го възобнови, щом обстоятелствата позволят това, както и да уведоми незабавно Управляващия орган и/или упълномощените от него лица за тези свои действия.
- 10.4. Управляващият орган и/или упълномощените от него лица могат да изискат от Бенефициента да спре временно изпълнението на проекта в цялост или отчасти, ако възникнат извънредни обстоятелства, включително при съмнение за нередност/и, които правят продължаването му твърде трудно или рисковано. По преценка на Управляващия орган в този случай административният договор може да бъде прекратен в съответствие с чл. 11 от Общите условия.

- 10.5. Срокът на изпълнение на проекта се удължава с толкова време, колкото е изгубено при временното спиране на изпълнението, без да се засяга възможността за внасяне на изменения в Административния договор, необходими за адаптиране на проекта спрямо новите условия за изпълнение.
- 10.6. Условията по чл. 10.1 - чл. 10.5 не се прилагат в случаите по чл. 1.6.
- 10.7. Извънредно обстоятелство е всяка непредвидима изключителна ситуация или събитие, което е извън контрола на страните и не позволява на една от тях да изпълни задълженията си по Административния договор, възникването му не може да се отдаде на грешка или небрежност от тяхна страна (или от страна на техните изпълнители, представители или служители) и не може да се преодолее при полагане на дължимата грижа.
- а) Извънредно обстоятелство не представляват недостатъци в оборудването или материалите или закъснения в предоставянето им, трудови спорове, стачки или финансови затруднения. Страните не отговарят за нарушение на задълженията си по Административния договор, ако не са в състояние да ги изпълняват поради възникване на извънредно обстоятелство.
- б) Без да се засягат разпоредбите на членове 11.2 и 11.3 от настоящите Общи условия, страната, засегната от извънредно обстоятелство, е длъжна да уведоми незабавно другата страна за възникването на извънредно обстоятелство, като посочи характера, вероятната продължителност и предвидимите последици от възникването му, както и да предприеме всички необходими мерки за ограничаване до минимум на възможните вредни последици.
- 10.8. Задълженията на Управляващия орган към Бенефициента за всички неизвършени плащания по Административния договор са невалидни във връзка с чл. 63 и чл. 105 от Регламент (ЕС) 2021/1060, като договарът се прекратява по реда на чл. 11 от настоящите Общи условия. Бенефициентът носи риска от ненавременно представяне на исканията за счетоводно отчитане на разходите. Управляващият орган уведомява в писмен вид Бенефициента за изтичането на срока по чл. 105 от Регламент (ЕС) 2021/1060 най-малко 6 месеца преди изтичането му.

ЧЛЕН 11 – ПРЕКРАТЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ ДОГОВОР

- 11.1. Ако някоя от страните счита, че Административният договор повече не може да се изпълнява ефективно, тя следва да се обърне за съгласуване към другата страна. Ако страните не постигнат споразумение за разрешаване на проблема, всяка от тях има право да прекрати договора с едномесечно писмено предизвестие, без задължение за изплащане на обезщетение, освен в случаите, в които Бенефициентът дължи предоставените му средства от безвъзмездната финансова помощ.
- 11.2. Управляващият орган има право да прекрати Административния договор с писмено предизвестие и без да изплаща каквито и да било обезщетения, в следните случаи:
- а) образуване на производства по несъстоятелност/ликвидация или при обявяване в несъстоятелност/ликвидация;
- б) срещу лице с правомощия за представителство, вземане на решения или контрол спрямо бенефициента има образувано досъдебно производство или е осъдено за извършено престъпление от общ характер, което накърнява финансовите интереси на Европейския съюз;

- в) Бенефициентът или лице с правомощия за представителство, вземане на решения или контрол спрямо бенефициента е извършил административно нарушение при упражняване на професионалната си дейност, установено с влязъл в сила административен акт;
- г) Бенефициентът извърши промяна в правно-организационната си форма или преобразуване и Управляващият орган не е изразил писмено съгласие да продължи договорните отношения с новото или преобразуваното юридическо лице, съгласно чл. 8.6 от настоящите Общи условия;
- д) Бенефициентът извърши някоя от промените по чл. 8.4 и Управляващият орган не изрази писмено съгласие.
- е) Бенефициентът неоснователно не изпълнява някое от задълженията си по Административния договор и/или приложенията към него и продължава да не го изпълнява или не представя задоволително обяснение в срок до 5 работни дни след изпращането на писмено уведомление от страна на Управляващия орган;
- ж) Бенефициентът не сключи договор с изпълнител до 12 месеца от изтичането на срока, предвиден за неговото сключване;
- з) Бенефициентът не спазва разпоредбите на членове 2, 4, 9 и 14 от настоящите Общи условия;
- и) Бенефициентът декларира неверни или непълни данни с цел да получи безвъзмездната финансова помощ, предмет на Административния договор, или представи отчети, които не отразяват действителното положение относно изпълнението на проекта;
- й) Управляващият орган установи недопустимост на Бенефициента, или нередност при изпълнението на проекта.
- 11.3. В случай на прекратяване на Административния договор, с изключение на случаите по чл. 11.2 „и“ и „й“ от настоящите Общи условия, Бенефициентът има право да получи, след мотивирано решение на Управляващия орган, само такава част от безвъзмездната финансова помощ, която е верифицирана по надлежния ред, отговаря на изпълнената част от проекта, като се изключват разходите, свързани с текущи ангажименти, които следва да бъдат изпълнени след прекратяването на договора. За тази цел Бенефициентът следва да представи искане за плащане и финален отчет в съответствие с чл. 2 и чл. 13 от настоящите Общи условия.
- 11.4. В случаите на прекратяване на Административния договор, Управляващият орган може да изиска изцяло или частично възстановяване на вече изплатените суми от безвъзмездната финансова помощ, съразмерно с тежестта на нарушенията, като даде на Бенефициента възможност да изложи позицията си.
- 11.5. Преди или вместо да прекрати Административния договор по силата на разпоредбите на този член, Управляващият орган има право да вземе предпазни мерки, които се изразяват във временно прекратяване на плащанията без предизвестие.
- 11.6. При прекратяване на Административния договор се прилага и чл. 39 от ЗУСЕФСУ.

Член 12 Допустими разходи

Без да противоречи на разпоредбите и правилата, описани в Регламент (ЕС) 2021/1060, Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено

управление (ЗУСЕФСУ), съответната подзаконова нормативна уредба, уреждаща национални правила за допустимост на разходите за средствата от Европейските фондове за споделено управление, приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство и, за да бъдат признати за допустими по проекта, разходите трябва да отговарят и на изискванията, предвидени в съответните Условия за кандидатстване.

ЧЛЕН 13 ПЛАЩАНИЯ И ЛИХВИ ВЪРХУ ПРОСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ

- 13.1. Управляващият орган извършва плащанията в съответствие с предвиденото в чл. 3.3 от Административния договор.

При неизпълнение на част от предвидените дейности по Административния договор Управляващият орган може да не признае изцяло или частично извършените от Бенефициента разходи. Определянето на степента на изпълнение на проекта и извършените дейности по него се основава на приложимите европейски и национални норми, както и на правила утвърдени от Ръководителя на Управляващия орган.

Управляващият орган извършва междинни и окончателни плащания към бенефициентите след верифициране на разходите.

Размерът на окончателното плащане се изчислява, като към общо верифицираните допустими разходи, финансирани по проекта се приложи одобрения процент на безвъзмездната финансова помощ и се приспаднат извършените авансови и междинни плащания.

- 13.2. За всички отчети и документи, представени в съответствие с чл. 2 от настоящите Общи условия, представляващи основание за плащане, Управляващият орган се произнася при спазване условията на чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/1060, ЗУСЕФСУ, приложимите нормативни актове за правилата за плащане, верификация и отчитане пред Счетоводния орган на разходите към момента на изпълнение на Административния договор и съответните Условия за кандидатстване.

а) Управляващият орган може да спре срока за произнасяне по дадено искане за плащане/отчет, като уведоми писмено Бенефициента, че искането/отчетът не може да бъде одобрен и са необходими разяснения, корекции и/или допълнителна информация. В такива случаи, Управляващият орган може да изиска разяснения, корекции и/или допълнителна информация, които трябва да бъдат представени в срок не по-кратък от 5 работни дни от получаване на искането от страна на Бенефициента, като Управляващият орган може да определи по-дълъг срок в рамките на максимално допустимия, съгласно чл. 63, ал. 2 от ЗУСЕФСУ. След получаване на изисканите разяснения, срокът за произнасяне по искането/отчета продължава да тече от датата, следваща датата, на която е получена изисканата информация.

б) Срокът за преглед и одобрение на искането/отчета не може да бъде спиран общо за повече от един месец съгласно чл. 63, ал. 2 от ЗУСЕФСУ.

в) При започната процедура по администриране на сигнал за нередност, Управляващият орган има право да спре срока за верификация и плащане до изясняване на обстоятелствата, свързани с нередността, за което уведомява писмено Бенефициента.

- 13.3. Сроковете за извършване на плащанията, предвидени в чл. 3.3 от Административния договор за безвъзмездна финансова помощ, изтичат в деня на нареждането на сумата от банковата сметка на Управляващия орган по банковата сметка на Бенефициента.

- 13.4. Доклад за външен одит на счетоводната документация по проекта, изготвен от регистриран одитор, се прилага към искането за окончателно плащане, в случаите, когато това е предвидено в Административния договор. Одиторът проверява дали декларираните от Бенефициента разходи са действително направени и платени, точни и допустими в съответствие с Административния договор, и изготвя доклад за заверка на разходите, съответстващ на образец, предоставен от Управляващия орган.

Бенефициентът предоставя на одитора пълен достъп, съгласно чл. 14.5 от настоящите Общи условия.

Докладът, изготвен от регистриран одитор, придружаващ искането за окончателно плащане, обхваща всички разходи, извършени при изпълнение на Административния договор.

- 13.5. Сумите, изплащани от Управляващия орган, се превеждат по банковата сметка на Бенефициента, посочена в искането за плащане и финансово идентификационната форма, съгласно образец на Управляващия орган.
- 13.6. Управляващият орган извършва плащанията в лева, съобразно разпоредбите на Административния договор.
- 13.7. Всички лихви по банковата сметка на Бенефициента, открита само за целите на проекта във връзка с получено авансово плащане по АДПБФП или евентуални приходи и/или други печалби, генерирани по време на изпълнението на проекта, натрупани върху средства, изплатени от Управляващия орган на Бенефициента, се описват във финалния отчет и се приспадат от окончателното плащане до размера на дължимата сума или се възстановяват на Управляващия орган, в случаите, когато ги надхвърлят.

ЧЛЕН 14 СЧЕТОВОДНИ ОТЧЕТИ И ТЕХНИЧЕСКИ И ФИНАНСОВИ ПРОВЕРКИ

- 14.1. Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводни отчети, отразяващи изпълнението на проекта, използвайки подходяща система за документация и счетоводно отчитане. Разходите и плащанията следва да са отразени в счетоводната документация на Бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система.
- 14.2. Счетоводните отчети, разходите и плащанията, свързани с проекта, трябва да подлежат на ясно идентифициране и проверка като за изпълнението на проекта се обособи отделна счетоводна аналитичност.
- 14.3. В случаите, когато Бенефициентът не е бюджетно предприятие и избраната по Административния договор схема на плащане включва авансово плащане, той се задължава да открие и поддържа отделна банкова сметка като гарантира, че генерираните лихви по нея могат да бъдат проследени и доказани, както и, че информацията по банковата сметка ще позволи лесното идентифициране и проследяване на разходите до и в счетоводните му системи. Счетоводните отчети трябва да съдържат данни за натрупаните лихви върху средствата, изплатени от Управляващия орган.
- 14.4. Бенефициентът трябва да гарантира, че данните, посочени в отчетите, предвидени в чл. 2 от настоящите Общи условия, отговарят на тези в счетоводната система и документация и са налични до изтичане на сроковете за съхранение на документацията, съгласно чл. 14.7 и чл. 14.8 от настоящите Общи условия.
- 14.5. Бенефициентът е длъжен да допуска Управляващия орган, упълномощените от него лица, Счетоводния орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия,

Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата, външни одитори, извършващи проверки съгласно чл. 13.4 от настоящите Общи условия, Агенцията за държавна финансова инспекция и Националната агенция за приходите да проверяват, посредством проучване на документацията му или проверки на място (включително и внезапни), изпълнението на проекта, и да проведат пълен одит, при необходимост, въз основа на разходооправдателните и платежните документи, приложени към счетоводните отчети, счетоводната документация и други документи, свързани с финансирането на проекта. Тези проверки могат да се провеждат до изтичане на сроковете по чл. 14.7 и чл. 14.8 от настоящите Общи условия:

- а) Освен указаното в чл. 14.5 от настоящите Общи условия, Бенефициентът е длъжен да допусне Управляващия орган, упълномощените от него лица, Счетоводния орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата, външни одитори, извършващи проверки съгласно чл. 13.4 от настоящите Общи условия Агенцията за държавна финансова инспекция и Националната агенция за приходите, да извършат проверки и инспекции на място в съответствие с процедурите, предвидени в приложимото законодателство за защита на финансовите интереси на Европейския съюз.
  - б) За тази цел Бенефициентът се задължава да предостави на служителите или представителите на Управляващия орган, упълномощените от него лица, Счетоводния орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите и Европейската сметна палата, на външни одитори, извършващи проверки съгласно чл. 13.4 от настоящите Общи условия, на Агенцията за държавна финансова инспекция и на Националната агенция за приходите, достъп до местата, където се осъществява проектът, в това число и достъп до неговите информационни системи, както и до всички документи и бази данни, свързани с финансово-техническото управление на проекта, както и да направи всичко необходимо, за да улесни работата им. Тези документи включват фактури, справки за отработени дни, както и всички останали документи и бази данни, свързани с финансово-техническото управление на проекта, като тръжна документация относно процедурите провеждани от Бенефициента във връзка с изпълнението на проекта, оферти от кандидати в процедурите, документи, свързани с процедури по оценка, договори с изпълнители, счетоводна документация, ведомости за заплати, кореспонденция с Управляващия орган, платежни документи, приемо-предавателни протоколи и др. Достъпът, предоставен на служителите или представителите на Управляващия орган, упълномощените от него лица, Счетоводния орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външните одитори, извършващи проверки съгласно чл. 13.4 от настоящите Общи условия, трябва да бъде поверителен спрямо трети страни без ущърб на публично-правните им задължения. Документите трябва да се съхраняват на достъпно място и да са картотекирани по начин, който улеснява проверката, а Бенефициентът следва да уведоми Управляващия орган за точното им местонахождение.
- 14.6. Бенефициентът гарантира, че правата на Управляващия орган, упълномощените от него лица, Счетоводния орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външните одитори, извършващи проверки съгласно чл. 13.4 от настоящите Общи условия, да извършват одити, проверки и проучвания, ще се упражняват равноправно, при еднакви условия и в съответствие с еднакви правила и по отношение на неговите партньори и подизпълнители. Когато партньор или подизпълнител на Бенефициента е

международна организация, се прилагат споразумения за проверки, сключени между тази организация и Европейската комисия.

- 14.7. По настоящия чл. 14 от Общите условия документите се съхраняват на подходящото равнище за петгодишен срок, считано от 31 декември на годината, в която е извършено последното плащане от Управляващия орган към Бенефициента в съответствие с чл. 82 на Регламент (ЕС) № 2021/1060.
- 14.8. Управляващият орган информира Бенефициента за началната дата, от която текат сроковете по чл. 14.7. Срокът по чл. 14.7 спира да тече в случай на съдебно производство или по искане на Европейската комисия.

ЧЛЕН 15 ОКОНЧАТЕЛЕН РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО, ПРЕДОСТАВЕНО ОТ УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН

- 15.1. Общата сума, която Управляващият орган ще изплати на Бенефициента, не може да надвишава максималния размер на помощта, предвиден в чл. 2.1 от Административния договор.
- 15.2. Бенефициентът приема, че безвъзмездната финансова помощ не може да има за цел или резултат получаването на печалба в рамките на финансираната дейност или проект. При генериране на печалба се възстановява процент от печалбата съответстващ на финансирането. Под печалба се разбира превишаването на приходите над допустимите разходи по конкретния проект към момента на подаване на искането за окончателно плащане. Прихващане може да бъде извършено и при деклариран и доказан приходи при междинните плащания.
- 15.3. Размерът на безвъзмездната финансова помощ по Административния договор е дължим до размера на верифицираните допустими разходи по чл. 12 от настоящите Общи условия, като се приложи съответния процент на финансиране и се приспадне натрупаната лихва върху преведените авансови плащания. Извършените от Бенефициента недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

ЧЛЕН 16 ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

- 16.1. Бенефициентът се задължава да възстанови на Управляващият орган всички недължимо платени и надплатени суми, неправомерно получените и неправомерно усвоените средства при условията и по реда на ЗУСЕФСУ и Наредба № Н-5 от 29.12.2022 г. на министъра на финансите за определяне на правилата за извършване на плащания, за верификация и счетоводно отчитане на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по програмите.
- 16.2. При възстановяване на дължимите средства преди изтичане на срока по чл. 16.1 не се дължи лихва за забава, като Бенефициентът се задължава да уведоми писмено Управляващия орган за доброволното възстановяване в срок от 5 работни дни след извършването му.
- 16.3. В случай, че Бенефициентът не възстанови доброволно дължимите средства в срока по чл. 16.1, Управляващият орган извършва прихващане от последващо плащане по проекта. Дължимите средства се прихващат в рамките на деветдесет дни след изтичане на 14-дневния срок, определен в чл. 16.1, заедно с лихва за забава, начислена от датата, следваща изтичането на този 14-дневен срок, до датата на възстановяване на средствата.

- 16.4. В случай че Бенефициентът не възстанови доброволно дължимите средства в срока по чл. 16.1, Управляващият орган може да упражни правото си по учредени или издадени от Бенефициента обезпечения. Тази разпоредба не накърнява правото на страните да договорят разсрочено плащане.
- 16.5. Дължимите средства по индивидуални финансови корекции, определени на бенефициенти – бюджетни организации, които не са възстановени по реда на чл. 16.1 и 16.3, подлежат на възстановяване от бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, разпоредителите с бюджет по чл. 11, ал. 9 от Закона за публичните финанси или от бюджетните организации по чл. 13, ал. 4 от същия закон, в чиито структури е Бенефициентът.
- 16.6. Възстановяването на средствата от бюджетните организации по чл. 16.5 към сметката за средства от Европейския съюз на Националния фонд се отчита като трансфер между бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз на Националния фонд. При необходимост се извършват промени по бюджетите съгласно разпоредбите на Закона за публичните финанси.
- 16.7. Възстановяването на средства от първостепенните разпоредители с бюджет може да се извърши и от централния бюджет чрез намаляване по бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет на разходи и/или предоставени трансфери и компенсирана промяна на бюджетните взаимоотношения на централния бюджет с бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет и сметката за средства от Европейския съюз на Националния фонд съгласно разпоредбите на Закона за публичните финанси.
- 16.8. Възстановяването на средства от разпоредителите с бюджет по чл. 11, ал. 9 и чл. 13, ал. 4 по реда на ал. 3 от Закона за публичните финанси може да се извърши чрез промяна на бюджетното взаимоотношение със съответния финансиращ бюджет по държавния бюджет и промяна на бюджетното взаимоотношение между централния бюджет и финансиращия бюджет.
- 16.9. Дължимите средства по индивидуални финансови корекции, определени на бенефициенти – бюджетни организации, могат да се възстановяват по реда на чл. 106 от Закона за публичните финанси.
- 16.10. При невъзможност да се приложат способите за възстановяване, посочени в чл. 16, Управляващият орган уведомява Националната агенция за приходите в 14-дневен срок след изчерпване на приложимите способности. Дължимите вземания се погасяват по реда на чл. 169, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.
- 16.11. Банковите такси, свързани с връщането на дължими суми на Управляващият орган, са изцяло за сметка на Бенефициента.

ЧЛЕН 17 ПРИЛОЖИМ ЗАКОН И УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

- 17.1. По отношение на Административния договор се прилага законодателството на Република България.
- 17.2. Страните са длъжни да положат всички усилия, за да постигнат уреждане на възникнали между тях спорове по взаимно съгласие.